

EKONOWINKA

MAGAZYN UCZNIÓW EKONOMIKA

NAJWIĘKSZE EVENTY
TEGO LATA !

DOTLEŃCIE MÓZGI
Spakuj plecak, ubierz wygodne
buty i jedź w góry!

TANIE WAKACJE, CZY TO W
OGÓLE MOŻLIWE?
PRZEKONAJMY SIĘ

DLACZEGO WAKACJE SĄ
NAM POTRZEBNE?

WAKACJE PATRIOTYCZNE

NASI ABSOLWENCI,
PRZYWRÓĆMY PAMIĘĆ:

Zbigniew Herbert
Zbigniew Cybulski
Jan Michał
Zieleniewski
Rudolf Brachaczek
Rudolf Drapella

ERASMUS +
2026

MATTHEW MCCOUNAUGHEY AKTOR
NIEZAPOMNIANYCH RÓL

SŁOWA OD REDAKTORA

Drodzy czytelnicy,
Przedstawiamy Wam najnowszy numer Ekonowinki, którego przewodnim motywem są wakacje.

Znajdziecie w tym numerze artykuły poruszające tematy związane z wakacjami. Przeczytacie między innymi o tym jak tanio spędzić wakacje, o naturze gór i dlaczego warto wybrać się na wycieczkę górską. Przybliżymy wam najważniejsze wydarzenia kulturalne tego lata oraz powiemy dlaczego wakacje właściwie są nam potrzebne. Osoby interesujące się historią również znajdą coś dla siebie, między innymi artykuł o patriotycznych wakacjach oraz artykuł Pani Urszuli Siwek-Faszyńskiej o absolwentach naszej szkoły. Nie zabraknie również rekomendacji Pani Haliny Legutko oraz jej artykułu o wakacyjnych wyjazdach nauczycieli w ramach programu ERASMUS+.

W imieniu redakcji pragnę Wam, drodzy czytelnicy życzyć udanych, satysfakcjonujących wakacji.

Miłej lektury.

Redaktor Naczelny - Marcel Bakowski

Redakcja:

Marcel Bakowski, Tomasz Majerski, Daniel Szturo, Natasza Kot, Wlada Haiduchenko, Łucja Urbanowicz

Nauczycielki współpracujące:

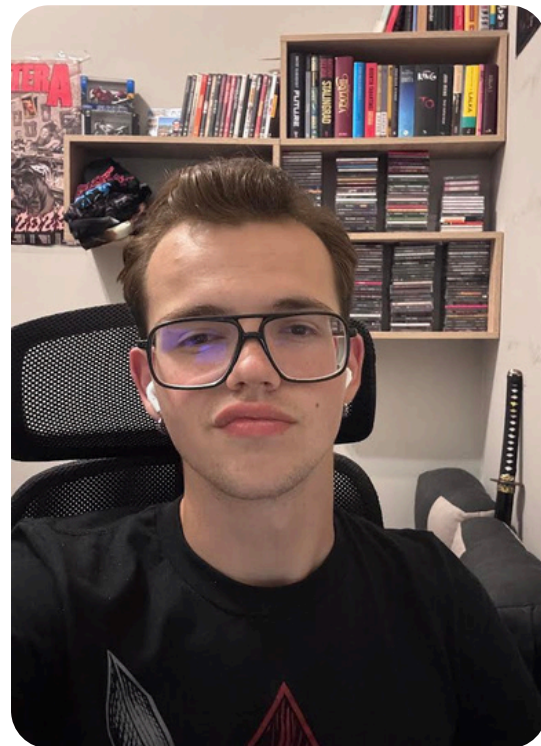
p. Halina Legutko, p. Joanna Korab-Chrzanowska, p. Urszula Siwek-Faszyńska

Opiekun:

p. Marcin Maciuk

Korekta językowa:

p. Ewa Misztal

SPIIS TREŚCI

<u>DOTLEŃCIE MÓZGI!</u>	<u>04</u>
<u>WAKACYJNE WYJAZDY NAUCZYCIELI</u>	<u>05</u>
<u>TANIE WAKACJE</u>	<u>08</u>
<u>DLACZEGO WAKACJE SĄ POTRZEBNE?</u>	<u>08</u>
<u>NASI ABSOLWENCI</u>	<u>09</u>
<u>WAKACJE PATRIOTYCZNE</u>	<u>11</u>
<u>LETNIE WYDARZENIA KULTURALNE</u>	<u>14</u>
<u>MATTHEW MCCONAUGHEY</u>	<u>16</u>
<u>ZABIERZ KSIĄŻKĘ NA WAKACJE!</u>	<u>18</u>

DOTLEŃCIE MÓZGI!

Spakuj plecak, ubierz wygodne buty, zaprosz przyjaciół i wsiądźcie w pociąg. Zróbcie sobie przerwę od miasta, od ciągłego tłoku, hałasu i złej jakości powietrza. Wybierzcie sobie za kierunek południe naszego pięknego kraju.

Czy z zachodu, czy wchodu tereny górskie zapierają dech w piersiach. Wspinaczka po górskich szlakach to doskonała okazja do wzięcia głębokiego, pełnego oddechu czystym powietrzem, wolnym od miejskiego smogu i zanieczyszczeń. Góry to przestrzeń do poszukiwania wewnętrznego spokoju, samorozwoju, a nawet forma terapii i medytacji.

Skąd wzięła się fascynacja górami?

W starożytności i średniowieczu góry uważano za nieprzyjazne, chaotyczne i niebezpieczne. Budziły lęk i były kojarzone z karą boską czy siedliskiem demonów, a nie miejscem rekreacji, lecz w XVIII nastąpił przełom. Filozofowie i romantycy zaczęli dostrzegać w górach potęgę natury, wolność i piękno. Wtedy narodziła się turystyka uzdrowiskowa i pierwsza, malarska fascynacja alpejskimi krajobrazami. Wraz z rozwojem nauki (geologii) wspinaczka stała się sportem. Wejście na Mont Blanc w 1786 roku zapoczątkowało eksplorację Alp. Zaczęto zakładać kluby wysokogórskie, w tym słynny Alpine Club w Londynie. W XIX wieku także w Polsce zaczęto doceniać nasze rodzime Tatry. Przez co powstało stwierdzenie "tatomania", które oznacza, że przebywanie w Tatrach jest wręcz obowiązkiem każdego artysty i intelektualisty. Oczywiście cień tej ideologii odbił się w sztuce, czego przykładem są: teksty Kazimierza Przerwy-Tetmajera (zbiór opowiadań Na skalnym Podhalu), obrazy Stanisława Witkiewicza, Leona Wyczółkowskiego oraz Wojciecha Weissa, a także styl zakopiański w architekturze.

Dlaczego tylu ludzi podziela tę samą pasję? Dlaczego wędrówki, czyli w zasadzie spaceru stały się tak popularne? Dlaczego wspinaczka jest tak lubiana? Przyczyn jest wiele, a wśród nich między innymi:

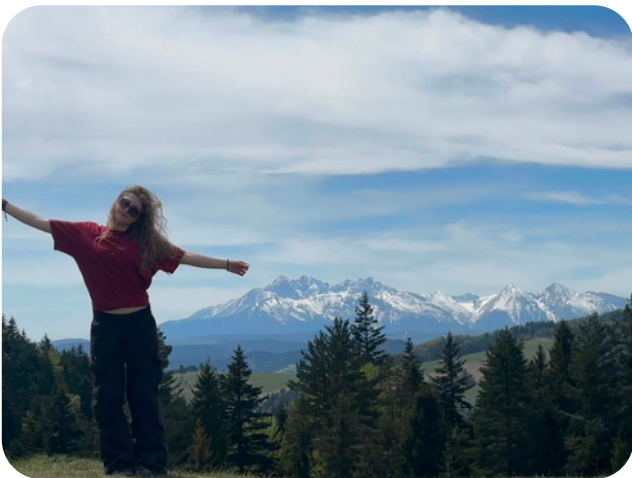

1. nie musisz być profesjonalnym górolazem, aby dobrze się bawić i poczuć atmosferę zielonych krajobrazów, wystarczy, że dobierzesz odpowiedni szlak do twoich możliwości.;
2. płuca pracują intensywniej, a organizm otrzymuje dawkę świeżego tlenu, co może wydawać się nieistotne, lecz dotleniony umysł pracuje znacznie spokojniej i wydajniej;
3. wiele osób traktuje przebywanie w naturze górskiej jako naturalny sposób medytacji i odstresowania organizmu, co wpływa pozytywnie na zdrowie psychiczne;
4. nocowanie w schroniskach, w których często nie ma zasięgu, jest świetną formą nawiązania relacji z nieznanymi oraz wymiany doświadczeń;
5. wspólna wędrówka ze znajomymi jest idealną formą wzmocnienia więzi, bo obcowanie z surowym, górskim krajobrazem odrywa od rutyny, może wystawić na próbę naszą cierpliwość i wzmacnia skuteczność podejmowanych decyzji;

6. odczucia w trakcie spaceru w górach są jak żadne inne: wyobraź sobie, że stoisz na szczycie góry, a przed tobą rozciąga się zapierający dech w piersiach widok; wiatr delikatnie muska twój twarz, a twoje ciało, zmęczone wysiłkiem, odczuwa jednocześnie niesamowitą ulgę i satysfakcję;

7. podczas trekkingu pracują nie tylko nogi, ale całe ciało; dzięki przemierzonym kilometrom i wysiłkowi fizycznemu wzmacniamy i budujemy mięśnie, a każda kolejna wędrówka sprawia, że są one silniejsze i bardziej wytrzymałe;

8. kolejną przyczyną fascynacji terenami górzystymi są przede wszystkim widoki, piękno natury, duża ilość zwierząt, zapach lasu i dźwięki strumyków.

Jeśli dałoby się opisać, jak niesamowity jest ten sposób spędzania czasu, to zajęłoby to co najmniej cztery egzemplarze Ekonowinki. Dłużej się nie rozpisując, naprawdę polecam każdemu odcięcie się od rutyny i tłoku codziennego życia poprzez złączenie z naturą i jej wspaniałymi walorami. Dla mnie jest to najlepsza forma wyciszenia oraz oczyszczenia umysłu (uwaga! uzależnia!).

Łucja Urbanowicz

WAKACYJNE WYJAZDY NAUCZYCIELI W RAMACH ERASMUS +

Wakacje to czas, który nauczyciele wykorzystują m.in. na doskonalenie zawodowe dofinansowywane ze środków Erasmus +. Obejmuje ono kursy doskonalące język obcy, kursy z zakresu nowych technologii w edukacji i kompetencji cyfrowych, job shadowing (obserwację pracy i lekcji w zagranicznych szkołach), teaching assignments (prowadzenie zajęć w zagranicznych szkołach w języku angielskim) oraz projekty partnerskie.

Wyjazdy mają na celu rozwój kompetencji językowych (w ramach rozwoju zawodowego kadry), ale też poznanie zagranicznych systemów edukacji, innowacji w dydaktyce, tematów dotyczących zdrowia, ekologii, aby nauczyciele mogli te informacje wykorzystać w swojej pracy z uczniami.

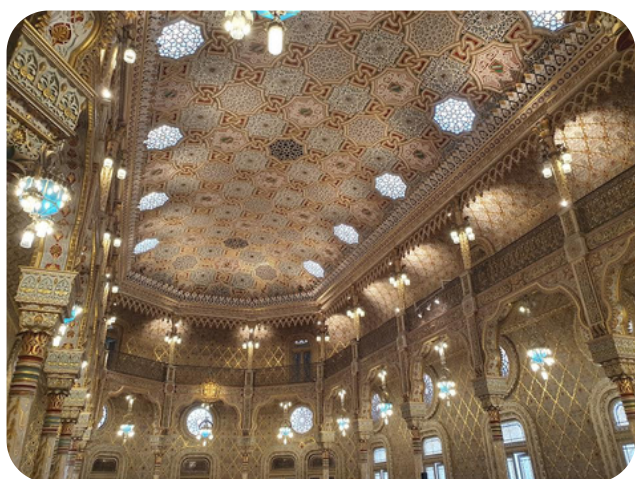
Równocześnie wyjazdy stwarzają wiele okazji do zapoznania się ze społecznością, dziedzictwem, muzeami i kulturą danego miejsca.

W ramach programu Erasmus + miałam możliwość uczestniczyć w tygodniowym kursie "Heritage Landscapes, Museums and Portuguese Culture" w Porto, drugim co do wielkości mieście Portugalii. Nazwa kraju pochodzi od łacińskiej nazwy Porto, czyli Portus Cale, która w średniowieczu oznaczała portową osadę.

Dzięki połączeniu tradycji i nowoczesności, to portugalskie miasto wyjątkowo urzeka. Porto ma bardzo ciekawą architekturę, m.in. zabytkową dzielnicę Ribeira, wpisaną na listę UNESCO, a także ogromną katedrę Sé do Porto, liczne kościoły, słynną księgarnię Lello i historyczne miejsca związane z Henrykiem Żeglarzem.

W mieście warto zobaczyć dworzec Sao Bento – ozdobiony 20 tys. niebiesko- białymi płytkami azulejos przedstawiającymi sceny z historii oraz z życia codziennego Portugalii, dwupoziomowy, stalowy most dom Luis I rozciągający się nad rzeką Douro – symbol Porto (został zaprojektowany przez Théophilea Seyriga, ucznia słynnego Gustave’a Eiffela). Konstrukcja przypomina wieżę Eiffla, ponieważ wykorzystuje podobne rozwiązania inżynierskie. Nie można pominąć Palacio da Bolsa, a w nim zachwycającej Sali Arabskiej, inspirowanej Alhambra w Grenadzie. W tej słynnej sali gośćmi było wiele głów państw.

Liczne kościoły, których fasady i często wnętrza wyłożone są ozdobnymi płytkami azulejos, np. katedra Se do Porto, Igreja do Carmo, Igreja de Santo Ildefonso, Wyjątkowe dla dziedzictwa miasta są Convent of Santa Clara i wieża Kleryków wraz z kościołem, z której możemy zobaczyć rozległą perspektywę miasta.

Wiele zabytków znajduje się w samym centrum, można je zobaczyć podczas pieszego spaceru. Porto to miasto mostów. Oprócz symbolu miasta, mostu Dom Luís I, można z poziomu łodzi, w ramach wycieczki, zwiedzić pozostałe m.in. Ponte da Arrábida i most Maria Pia (zaprojektowany przez Gustavea Eiffla).

Oczywiście, zawodowo, nie mogłam pominąć księgarni Livraria Lello, uznawanej za jedną z najpiękniejszych na świecie. Księgarnia przyciąga tłumy wystrojem wnętrza, a także choćby z tego powodu, że mówi się, iż dla J.K. Rowling była inspiracją do napisania Harry’ego Pottera.

W Porto znajduje się jeden z najbardziej prestiżowych uniwersytetów w Portugalii. Szczególną uwagę przyciągają stroje studentów i ich liczne muzyczne i kulturowe performens. Poza zabudowaniami historycznymi, warto również zobaczyć Muzeum Sztuki Współczesnej Serralves wraz z pięknymi ogrodami oraz reprezentacyjną ulicę Avenida dos Aliados.

Porto zaskakuje bogactwem dziedzictwa kulturowego, ale również kulinarnego.

Francesinha – kultowe danie z legendą - tradycyjna kanapka w sosie, którego koniecznie trzeba spróbować, jak również grillowanych ryb, szczególnie sardynek, zupy kapuścianej, dorsza ”bacalhau”, aromatycznych serów - to tylko niektóre z lokalnych smaków.

Porto to miasto dbające o ekologię i zieleni, a jego atrakcją są liczne ogrody.

Dla mnie najbardziej przyjaznymi były ogrody Jardins do Palacio de Cristal, położone na wzgórzu, z których rozciąga się piękny widok na rzekę i mosty, gdzie swobodnie chodzą pawie, koguty i kaczki. Tu można poczuć rzeczywisty kontakt człowieka z naturą.

Do tego obowiązkowo różnorodnych wypieków, w tym wszędzie sprzedawanej babeczki budyniowej „pasteis de nata” Wizyta na targu Mercado do Bolhão w ramach zajęć kursu czy w zabytkowej kawiarni Majestic z secesyjną fasadą dopełniły mojego kulturowego doświadczenia. Mercado Bolhão to targ z lokalnymi produktami, ekologicznie produkowanymi serami, oliwą, świeżymi owocami oraz tradycyjnymi portugalskimi przekąskami. Jedzenie jest bardzo smaczne i różnorodne.

Miasto jest dobrze skomunikowane transportem zrównoważonym. Metro to główny środek przemieszczania się mieszkańców, studentów i turystów.

Ponadto Porto stanowi doskonałą bazę wypadową do zwiedzania pozostałej części Portugalii. Stosunkowo tanie bilety i kursujące punktualnie pociągi oraz autobusy dają duże możliwości komunikacyjne i komfort podróży. Szczerze polecam Wam wybrać się na wakacje do PORTO

Opracowała Halina Legutko

TANIE WAKACJE NA ŚWIEŻYM POWIETRZU. CZY TO W OGÓLE MOŻLIWE?

Udane wakacje poza domem wcale nie muszą kosztować majątku. Istnieje wiele prostych sposobów na tani i ciekawy wyjazd, np. zamiast drogich hoteli warto wybrać pole namiotowe lub wynająć domek ze znajomymi. Do celu najlepiej dojechać pociągiem lub autobusem, a bilety kupić z dużym wyprzedzeniem. Na miejscu warto gotować samodzielnie i kupować produkty w lokalnych marketach, ponieważ jedzenie w restauracjach jest dużo droższe. Wolny czas można spędzać na darmowych atrakcjach takich, jak plaża, parki czy darmowe dni w muzeach. Świetnym pomysłem są też jednodniowe wycieczki w góry, gdzie spacer po szlakach nic nie kosztuje.

Warto również wybrać się na długą jazdę na rowerze lub rolnkach. Wieczorem można zorganizować ognisko albo tani piknik nad wodą ze znajomymi, np. Na Przylasku Rusieckim lub na Bagrach. Można również poszukać darmowych koncertów i kin plenerowych, które wiele miast organizuje w letnie wieczory.

Jeśli lubisz zwiedzać miasta wybierz się na tak zwany darmowy spacer z przewodnikiem. Na koniec takiej wycieczki daje się tylko mały, dobrowolny napiwek według własnych możliwości. Czasem wystarczy też po prostu spakować hamak i spędzić cały dzień na czytaniu książki w pobliskim lesie. Tani wyjazd wymaga jedynie odrobiny kreatywności i dobrego planu. Aktywny czas na świeżym powietrzu to najlepszy pomysł na udane wakacje.

Natasza Kot

DLACZEGO WAKACJE SĄ NAM POTRZEBNE?

Wakacje to dla uczniów jeden z najbardziej wyczekiwanych momentów w roku. Po wielu miesiącach nauki, sprawdzianów i obowiązków szkolnych każdy potrzebuje przerwy, żeby odpocząć i nabrać sił.

Przede wszystkim wakacje pozwalają się zrelaksować. Uczniowie mogą spędzać więcej czasu z rodziną i znajomymi, rozwijać swoje zainteresowania albo po prostu robić to, na co w ciągu roku szkolnego nie ma czasu. Dla wielu osób jest to również okazja do wyjazdów i podróży.

Wakacje mają też wpływ na nasze zdrowie psychiczne.

Dłuższy odpoczynek od szkoły zmniejsza stres i pomaga „odświeżyć głowę” przed kolejnym rokiem nauki. Dzięki temu łatwiej wrócić we wrześniu do codziennych obowiązków.

Z drugiej strony zbyt długa przerwa może sprawić, że uczniowie częściowo zapomną materiał i trudniej im będzie wrócić do rytmu nauki. Mimo to większość osób zgadza się, że odpoczynek jest konieczny i bardzo ważny.

Podsumowując, wakacje są potrzebne każdemu uczniowi. To czas na regenerację, odpoczynek i złapanie dystansu do szkoły, dzięki czemu nowy rok szkolny można rozpocząć z większą energią.

Włada Haiduchenko

NASI ABSOLWENCI – OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA

Rudolf Drapella ur. 17 lipca 1888 w Pewelce – zamordowany w 1940 r. w Katyniu. Absolwent Akademii Handlowej w Krakowie w 1909. Był majorem rezerwy Wojska Polskiego i inspektorem podatkowym. Walczył w I wojnie światowej oraz w wojnie polsko bolszewickiej 1919–1921. Po kampanii wrześniowej 1939 dostał się do niewoli sowieckiej i został zamordowany przez NKWD w zbrodni katyńskiej.

Rudolf Drapella drugi od lewej strony

Rudolf Brachaczek (lub Brahaczek) ur. 1 kwietnia 1895 w Starym Mieście koło Cieszyna. W 1922 roku ukończył studia na Akademii Handlowej w Krakowie. Następnie został zatrudniony jako urzędnik w oddziale Banku Gospodarstwa Krajowego w Bielsku-Białej, następnie w latach 1923 – 1927 kierował wydziałem Banku Gospodarstwa Krajowego w Katowicach. Uczestnik I wojny światowej i wojny polsko bolszewickiej. W 1919 r. został skierowany do działań plebiscytowych na Górnym Śląsku. W 1920 r. mianowany kpt., w 1921 przeniesiony do rez. i przydzielony do 73 pułku piechoty.

Po wybuchu II wojny światowej 17 września 1939 został aresztowany przez NKWD w okolicy Darachowa, skąd został wysłany i osadzony w obozie jenieckim w Kozielsku.

Został zamordowany między 16 a 19 kwietnia 1940 roku w lesie katyńskim przez funkcjonariuszy Obwodowego Zarządu NKWD w Smoleńsku oraz pracowników NKWD.

Rudolf Brachaczek

Jan Michał Zieleniewski urodził się 8 lutego 1901 r. w Krakowie. Odbył studia na Wydziale Filozoficznym UJ (1919-1923). W tym czasie ukończył kurs abiturientów w Akademii Handlowej w Krakowie (1919/1929) - czyli kurs przygotowawczy z zakresu handlu i ekonomii. Następnie kontynuował studia – m.in. na Uniwersytecie Jagiellońskim. Pracę rozpoczął po studiach w 1924 r.

Kariera wojskowa: jako oficer rezerwy 8. Pułku Ułanów brał udział w wojnie obronnej 1920 r. i w III powstaniu śląskim 1921 r. 19 listopada 1930 Prezydent RP mianował go podporucznikiem ze starszeństwem z 1 stycznia 1930 i 24. lokatą w korpusie oficerów rezerwy kawalerii, a minister spraw wojskowych wcielił do 8 Pułku Ułanów w Krakowie.

Na stopień porucznika został mianowany ze starszeństwem 1 stycznia 1936 i 40. lokatą w korpusie oficerów rezerwy kawalerii. W 1939 roku brał udział w kampanii wrześniowej i dostał się do niewoli. Był kolejno więziony i przebywał w niemieckich obozach jenieckich: Arnswalde (Oflag II B), Großborn (Oflag II D), Osterode i Dössel (Oflag VI B). Z Dössel uciekł w 1943 roku i wstąpił do Armii Krajowej, gdzie jako żołnierz brał udział w Powstaniu Warszawskim. W 1944 r. wyjechał do Krakowa, gdzie przebywał do końca okupacji. Po zakończeniu II wojny światowej Jan Zieleniewski był polskim profesorem nauk ekonomicznych, specjalistą w dziedzinie prakseologii i pionierem badań.

Zmarł 1 października 1973 r. w Warszawie i jest pochowany na Cmentarzu Powązkowskim.

Ordery i odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (25 listopada 1947) Złoty Krzyż Zasługi (9 listopada 1931) Medal Niepodległości (13 września 1933).

Prof. Jan Zieleniewski

Zbigniew Cybulski, aktor filmowy, teatralny, telewizyjny i radiowy, reżyser.

Urodził się 3 listopada 1927 r. w Knieże koło Stanisławowa. W 1939 ukończył w Warszawie szkołę powszechną; w czasie okupacji niemieckiej uczył się na tajnych kompletach w warszawskim Gimnazjum im.

Poniatowskiego, a po wojnie, w 1947 zdał maturę w Gimnazjum im. Śniadeckiego w Dzierżoniowie. Studiował na wydziale konsularnym Akademii Handlowej w latach 1947 – 1949. W tym czasie też podjął studia na wydziale dziennikarskim Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Krakowie. Jednak przerwał studia na krakowskiej Akademii Handlowej głównie z powodu rosnącego zainteresowania aktorstwem.

Od 1949 roku uczył się w krakowskiej PWSA, gdzie w 1953 uzyskał dyplom z wyróżnieniem. Zbigniew Cybulski zmarł 8 stycznia 1967 we Wrocławiu.

Zbigniew Cybulski

Zbigniew Herbert, polski poeta, eseista, dramaturg. Urodził się w 1924 roku we Lwowie.

Studiował na Wydziale Konsularnym krakowskiej Akademii Handlowej w latach 1944 – 1947. W 1947 roku uzyskał stopień magistra nauk ekonomicznych. Herbert cenił wykształcenie ekonomiczne za “konkretność”, co później odbijało się w jego precyzyjnym języku poetyckim. Współcześni badacze wskazują, że wybór ekonomii był też wynikiem rady i przykładu ojca.

Herbert nie chciał zależeć wyłącznie od twórczości literackiej, zwłaszcza w trudnych warunkach lat powojennych. Co ciekawe, równolegle studiował na krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych oraz na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego. Zmarł w 1998 roku w Warszawie.

Zbigniew Herbert

Urszula Siwek-Faszyńska

WAKACJE PATRIOTYCZNE

Czy powstanie warszawskie miało na celu tylko wyzwolić Warszawę z rąk okupantów? Odpowiedź na to pytanie nie jest jednoznaczna, ponieważ chodziło również o to, aby przeciwstawić się ZSRS na arenie politycznej, gdyż ZSRS zaczynało tworzenie własnego marionetkowego polskiego rządu.

W poniższym artykule przedstawimy Wam przebieg powstania i to, jak jest ono upamiętniane obecnie.

Powstanie warszawskie wybuchło 1 sierpnia 1944 roku o godzinie 17:00, nazwaną godziną „W”, aby wyzwolić Warszawę z rąk Rzeszy oraz postawić się ZSRS na arenie międzynarodowej. Walki trwały 63 dni, do 2 października do godziny 20:00. Zorganizowany przez Armię Krajową w ramach akcji „Burza” zryw wywoleńczy, pozostał największą operacją militarną AK.

1 sierpnia 1944r. nie przebiegł zgodnie z planem: brakowało i broni, i żołnierzy, a dowództwo nie dawało jednoznacznych rozkazów. Z początku siły powstańców były bardzo rozproszone, przez co udało się zająć tylko niewielką część wyznaczonych celów. Na wieść o powstaniu Hitler wydał rozkaz bombardowania stolicy, ale okazał się on niemożliwy do zrealizowania, ponieważ w Warszawie wciąż znajdowały się niemieckie oddziały.

Kolejne 3 dni były ostatnimi ofensywnymi dniami powstania. Wpierw stracono Wolę i Ochotę, potem walki zostały skierowane na Starówkę celem zyskania szerokiego dostępu do Wisły. Stare Miasto było bronione przez oddział Karola „Wachnowskiego” Ziemskiego i Grupę „Północ”, w której znajdowało się 9 tys. żołnierzy. Walki o Starówkę okazały najostrzejszymi z całego powstania.

Po 10 dniach walk zostało jedynie 5 tys. żołnierzy z grupy „Północ”. 18 sierpnia 1944 r. dowódca oddziałów SS -Erich von dem Bach- zaproponował powstańcom kapitulację. Po dniu bez odpowiedzi nakazał szturm generalny. Z początku powstańcom udawało się powstrzymać nacierających Niemców, ale po zmianie taktyki obrona zaczęła się sypać. 28 sierpnia pozostało tylko 2 tys. obrońców, a 1 września ewakuowała się pozostała po walkach garstka walczących.

Po upadku Starówki naziści obrali za cel opanowanie wybrzeży Wisły. 9 września 1944r. z polecenia generała „Bora” za pośrednictwem Czerwonego Krzyża nawiązano rozmowy z generałem Rohrem, proponując kapitulację. Jednakże po otrzymaniu informacji, że z Londynu ma rozpocząć się wielka wyprawa lotnictwa alianckiego nad Warszawę i po zgodzie Moskwy na pomoc powstańcom, 11 września przerwano rozmowy z Niemcami. Dowództwo AK zdecydowało się wówczas na ochronę Powiśla Czerniakowskiego, które uznano za teren niezbędny do przetrwania powstania na zachodnim brzegu Wisły i skierowano tam Zgrupowanie „Radosław”. 14 września Armia Czerwona i 1. Armia Wojska Polskiego wyzwoliły Pragę.

Wzbudziło to nadzieję w polskich oddziałach na zwycięstwo, ale bolszewicy na tym zaprzestali pomoc powstańcom. Pozwolono jedynie na desant niewielkich pododdziałów 1. Armii Wojska Polskiego na Czernichowie, Żoliborzu i Powiślu. Łącznie desantowało się ok. 4 tys. żołnierzy. Niestety, tylko na Powiślu Czerniakowskim udało się im połączyć z wojskami AK, pozostali tworzyli przyczółki, które nie przetrwały tygodnia. 23 września 1944r. naziści całkowicie opanowali Powiśle Czernichowskie.

W połowie sierpnia w Puszczy Kampinoskiej oddziały AK utworzyły Grupę „Kampinos”, która 20 września próbowała przebić się do Warszawy z pomocą, jednak próba zakończyła się wielkimi stratami. 27 września Niemcy rozpoczęli operację przeciw partyzantom „Sternschnuppe”. Działając według poprzednich planów, Grupa „Kampinos” rozpoczęła odwrót w kierunku Gór Świętokrzyskich. Przez błędy dowództwa 29 września grupa została złapana i rozbita pod Jaktorowem. W rezultacie wybuchła całodniowa bitwa, w której zginęło ok. 200 żołnierzy AK, a niemal 150 wzięto do niewoli. Stracono wtedy prawie cały sprzęt.

Niemcy przed najazdem na główny punkt obronny Warszawy, Śródmieście, postanowili zaatakować pozostałe dwa, dużo słabsze punkty: Górny Mokotów i Żoliborz.

24 września 1944 r. zaczął się atak na Mokotów. Pomimo zaciętych walk, wiadome było, że powstańcy przegrają. Jako że nie było łączności z dowództwem AK, 26 września podpułkownik Józef Rokicki pseudonim „Karol” zarządził odwrót kanałami do Śródmieścia. Po paru godzinach odwrotu nagle przyszedł rozkaz o powrocie na pozycje obronne, wydany przez pułkownika Antoniego Chruściela.

Spowodowało to chaos w kanałach, których wyjścia zostały już zamknięte lub opanowane przez Niemców. 27 września poddało się ok. 1000 żołnierzy. Dwa dni później przeprowadzono atak na Żoliborz, który 30 września 1944r. zakończył się porażką Polaków. Po tych atakach rozpoczęły się rozmowy kapitulacyjne, które zakończyły się w nocy z 2 na 3 października 1944r. Po upadku powstania wojska radzieckie przejęły Warszawę, co przypieczętowało porażkę polityczną stolicy.

W okresie PRL-u wszystko, co pojawiał się w prasie i mediach, a związane było z powstaniem warszawskim, podlegało cenzurze. Zakazano publikacji jakichkolwiek informacji upamiętniających oraz klepsydr przypominających o śmierci weteranów.

Dzisiaj z historią powstania można zapoznać się w Muzeum Powstania Warszawskiego, które świetnie pokazuje realia desperackiej walki o Polskę w piekle, jakim była powstańcza Warszawa. W stolicy znajduje się kilkanaście pomników upamiętniających to wydarzenie. Najbardziej rozpoznawalny z nich jest Pomnik Małego Powstańca, który znajduje się przy zewnętrznym murze obronnym Starego Miasta w Warszawie.

Co roku 1 sierpnia powstanie jest upamiętniane o godzinie 17:00, rozlega się wówczas dźwięk syren i klaksonów, a Warszawa zamiera w miejscu.

Powstanie Warszawskie to wielka tragedia narodu polskiego, ale również symbol odwagi i nadziei na odzyskanie wolności spod okupacji niemieckiej. Pomimo pół wieku komunistycznej cenzury jest to najbardziej upamiętnione w historii Polski powstanie. Pozwoliło ono zjednoczyć się Polakom i udowodnić determinację i niezłomną wolę walki Państwa Podziemnego o ojczyznę.

LETNI PRZEGLĄD WYDARZEŃ KULTURALNYCH

Tegoroczny sezon letni jak co roku obfituje w wiele wydarzeń kulturalnych. Dłuższe i cieplejsze dni znacznie bardziej zachęcają do kontaktu z kulturą na żywo, szczególnie w plenerze. Przybliżę Wam wybrane z nich.

Letnie Tanie Kinobranie

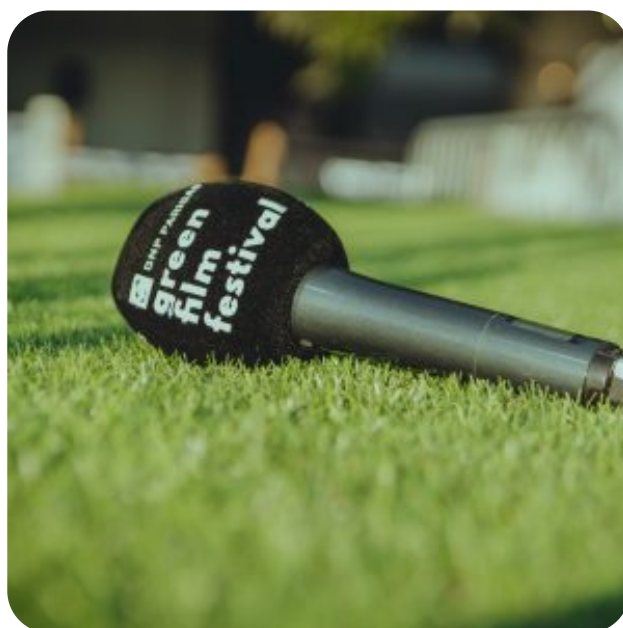
Letnie Tanie Kinobranie jest wydarzeniem odbywającym się w Kinie Pod Baranami, podczas którego na przestrzeni 8 tygodni wakacji odbywają się seanse filmowe zarówno nowych, jak i absolutnych klasyków kina. Każda edycja ma inny motyw przewodni, w zeszłym roku było nim hasło „MOC EMOCJI”. Tegoroczna i przy okazji jubileuszowa dwudziesta edycja będzie oparta na motywie „NAJLEPSZE LATO EVER”. Jako osoba, która w zeszłym roku brała udział w niejednym seansie w ramach tego wydarzenia, nie mogę się doczekać tegorocznej edycji i gorąco Was zapraszam do wzięcia udziału.

Green Film Festival

Green Film Festival to festiwal filmowy skupiający się wokół tematyki środowiska i klimatu.

W trakcie tego wydarzenia odbywają się projekcje filmów związanych z ochroną środowiska, zmianami klimatu, przyrodą, zrównoważonym rozwojem i aktywizmem ekologicznym.

Przedstawiane są filmy dokumentalne, krótkometrażowe i pełnometrażowe. Część projekcji (w szczególności plenerowych) jest darmowa, choć wstęp na niektóre seanse (szczególnie odbywających się w kinach studyjnych) jest płatny. Festiwal trwa ok. 7 dni w sierpniu. Bardzo polecam wziąć udział w tym wydarzeniu, szczególnie jeśli chcecie rozwijać swoją świadomość ekologiczną.

Open'er Festival

Open'er to kultowy już festiwal muzyczny, jeden z największych w całym kraju. Tegoroczna edycja odbędzie się w dniach od 1 do 4 lipca na Lotnisku Gdynia-Kosakowa. Festiwal ten posiada zróżnicowany program muzyczny.

Na scenie wystąpią takie legendy rocka jak The Cure czy Nick Cave & The Bad Seeds oraz wiele przedstawicieli innych nurtów muzycznych, zarówno globalnych jak i rodzimych gwiazd i wschodzących artystów. W trakcie tegorocznej edycji wstąpią jeszcze między innymi Clipse, Halsey, Calvin Harris, Ethel Cain, Oki, Sobel czy PinkPantheress. Jeśli któraś z tych nazw jest wam znajoma i powodowała, że zainteresowaliście się udziałem lub po prostu chcecie poczuć festiwalowy klimat – zdecydowanie zachęcam.

OFF Festival

OFF Festival to festiwal muzyki alternatywnej założony przez byłego wokalistę Myslovitz – Artura Rojka. Tegoroczna edycja odbędzie się w Dolinie Trzech Stawów w Katowicach w dniach 7-9 sierpnia. Festiwal ten pozwala poznać wschodzących artystów na scenie alternatywnej a także obejrzeć występy artystów, którzy ugruntowali swoją pozycję na scenie muzycznej. W tym roku na festiwalu wystąpią między innymi weterani cloud rapu, czyli Yung Lean i Bladee.

Nie zabraknie również przedstawicieli sceny metalowej w tym Deafhaven, które w zeszłym roku wydało genialny album “Lonely People With Power” łączący surowość black metalu z przytłaczającą ‘ścianą dźwięku’ charakterystyczną dla shoegaze’u.

Będzie można również usłyszeć w całości legendarny już album polskiego zespołu post-punkowego Siekiera zatytułowany “Nowa Aleksandria” wykonywany na żywo przez zespół Ludzi Wschodu. Te, a także wiele innych formacji oraz artystów będziecie mogli usłyszeć w tym roku na OFF Festivalu. Jeśli interesują was alternatywne brzmienia i chcecie poszerzyć swoje muzyczne horyzonty, to gorąco polecam

Poza wyżej opisanymi przeze mnie wydarzeniami odbędzie się również wiele mniejszych, lecz równie ciekawych, między innymi Summer Jazz Festival Kraków, trwający całe wakacje, podczas którego wystąpi wielu szanowanych muzyków jazzowych, czy Rockowizna, będąca serią festiwali odbywających się w różnych miastach Polski, podczas których wystąpią legendy zarówno polskiej jak i międzynarodowej sceny rockowej takie jak Sex Pistols, Kult, Coma czy Dżem. Te i wiele innych wydarzeń zrzeszających przedstawicieli subkultur z całej Polski są warte uwagi tego lata.

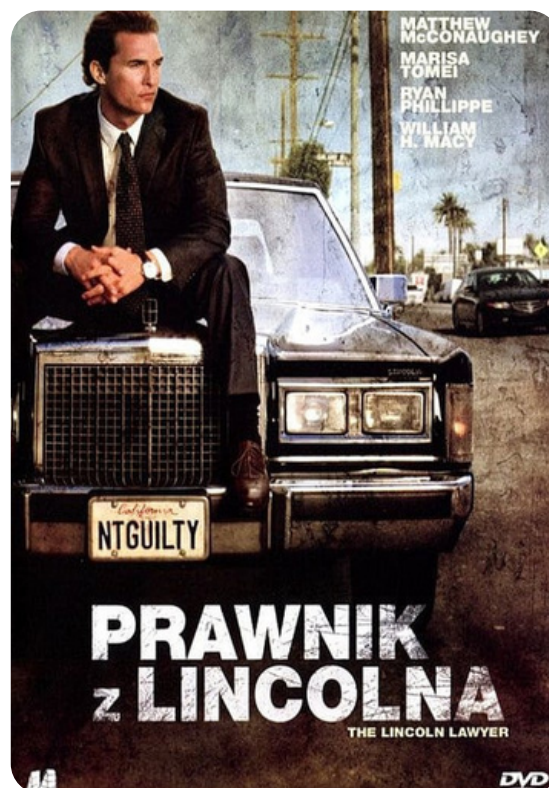
Podsumowując, to lato będzie obfite w wydarzenia kulturalne, związane zarówno z światem kina, jak i muzyki. Niezależnie od tego, jakiego rodzaju muzyki czy generalnie sztuki jesteście fanami, zdecydowanie znajdziecie coś dla siebie. Mam nadzieję, że zachęciłem Was do obcowania z kulturą na żywo w te wakacje.

Marcel Bakowski

MATTHEW MCCOUNAUGHEY - AKTOR NIEZAPOMNIANYCH RÓL

Pretekstem do napisania dzisiejszej recenzji jest filmografia amerykańskiego aktora Matthew McConaughey'a. To aktor, który potrafi po mistrzowsku zagrać absolutnie każdą postać. Przedstawione tu propozycje pokazują, jak różnorodna jest tematyka filmów i różnorodne jego zaangażowanie aktorskie. Zwykle sięga on po mądre scenariusze niosące ważne przesłanie pokazujące wewnętrzne przemiany głównych bohaterów, siłę przyjaźni, bezduszość systemów prawnych, czy służby zdrowia.

Spróbuję pokazać Wam, jak błędne jest powszechne kojarzenie tego aktora tylko z rolami w komediach romantycznych i zachęcić Was do zobaczenia genialnego aktorstwa w poniżej wymienionych filmach:

„Prawnik z Lincolna” to prawniczy thriller trzymający cały czas w napięciu (mam tu na myśli film fabularny, bo powstał też serial). Mickey Haller cyniczny, rozchwytywany (bo skuteczny) prawnik z Los Angeles, mający swoje biuro w samochodzie Lincoln, potrafi zarabiać duże pieniądze bez wyrzutów sumienia i dociekania o winie lub niewinności klienta. Wszystko się komplikuje, gdy z pozoru prosta do wygrania sprawa obrony bogatego klienta zmienia się w pełną napięcia intrygę, gdzie życie Hallera jest zagrożone. Wtedy obserwujemy przemianę cynika w adwokata z zasadami (rewelacyjna rola McConaughey'a). Nieoczekiwane zwroty akcji, prawnicze kombinacje, szybkie tempo, inteligentne dialogi, sprawiają, że film świetnie się ogląda.

„Czas zabijania” to jeden z lepszych filmów rozgrywających się na sali sądowej. Powstał w 1996 roku, ale pokazuje, że dyskryminacja rasowa jest wciąż aktualnym problemem. Matthew McConaughey jako prawnik broni czarnoskórego ojca, który samodzielnie wymierzył sprawiedliwość sprawcom przestępstwa. Dzięki przekonującej grze aktora, w tym w końcowej mowie jako obrońcy, odczuwamy dylemat moralny, trzymając stronę oskarżonego i oczekując jego uniewinnienia. Film pokazuje, jak uprzedzenia rasowe wpływają na wymiar sprawiedliwości.

„Gold” – kolejna doskonała rola i ciekawa metamorfoza McConaughey’a jako poszukiwacza złota w indonezyjskiej dżungli, w filmie opartym na autentycznej historii. Tu bohater ma siłę i odwagę, aby dążyć do celu i ten cel osiągnąć. Film jest intrygujący, niejednoznaczny, zmieniający się z filmu przygodowego na pokazujący bezwzględne mechanizmy biznesu, sukces finansowy, sławę, a następnie utratę wszystkiego.

„Uciekinier”- to piękny film o uczuciach, które towarzyszą wiekowi dorastania. Głównemu bohaterowi Mudowi, uciekającemu przed wymiarem sprawiedliwości, cokolwiek by nie zrobił, życie i tak wymyśli inny scenariusz. Jednak Mud, jak i dwaj pomagający mu nastoletni chłopcy, nie chcą czekać bezczynnie...

Serial „Detektyw” Sezon 1– fenomenalny McConaughey gra tu Rusta Cohle’a policjanta z Luizjany z wyjątkową intuicją do rozwiązywania intrygujących zagadek kryminalnych. To przygarbiona, wyrazista postać, z interesującą twarzą i głosem, prowadząca specyficzne monologi. Serial wyróżniają znakomicie nakreślone portrety psychologiczne, niesamowity nostalgiczny, mroczny klimat oraz ciekawie pokazana męska przyjaźń.

„Interstellar” wielu kinomanów uważa za najlepszy film o kosmosie, o człowieku postawionym w obliczu problemów. Ekranizacja z efektami specjalnymi jest międzygwiazdowym kierunkiem dla wyobraźni. McConaughey gra tu rolę pilota Coopera.

„Witaj w klubie” – podejmuje trudny temat tolerancji, empatii, poszukiwania godnego życia oraz walki z branżą farmaceutyczną podczas epidemii AIDS w latach osiemdziesiątych w Stanach Zjednoczonych. Tu również obserwujemy przemianę fizyczną i psychiczną głównego bohatera, granego przez McConaughey’a (rola nagrodzona Oscarem). W każdym z wymienionych powyżej filmów postacie grane przez Matthew McConaughey’a obrazują ważne ideały, wzbudzają silne emocje i prowokują do myślenia. Dlatego też, podczas nadchodzących wakacji, gorąco zachęcam Was do zapoznania się z dorobkiem tego aktora.

Opracowała Halina Legutko

ZABIERZ KSIĄŻKĘ NA WAKACJE !!!

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2025/2026

W bieżącym roku szkolnym nasza szkoła po raz trzeci została beneficjentem Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa. Program ten ma na celu rozwijanie zainteresowań przez promowanie i wspieranie rozwoju czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży.

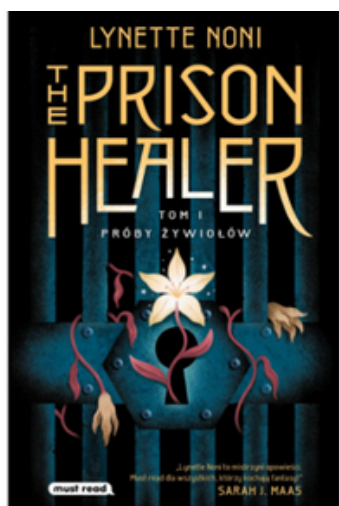
Czy zastanawialiście się kiedyś, co czytanie daje nam oprócz przyjemności poznania historii zapisanych na kartach książek?

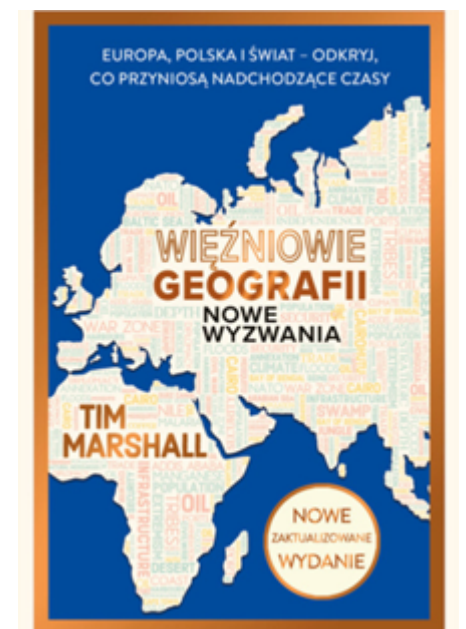
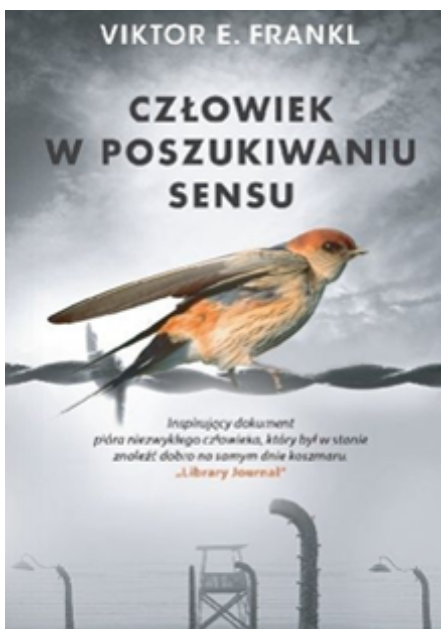
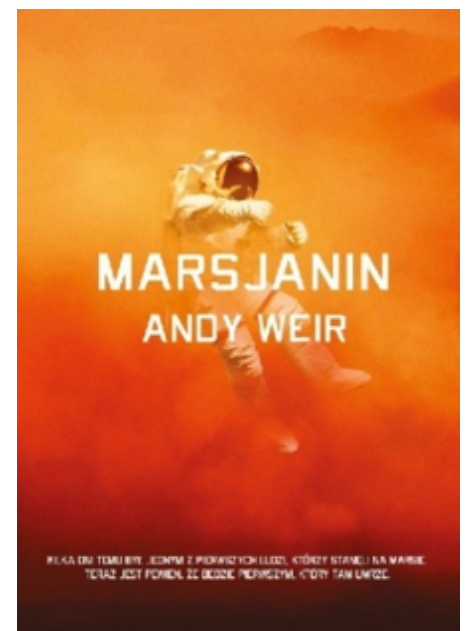
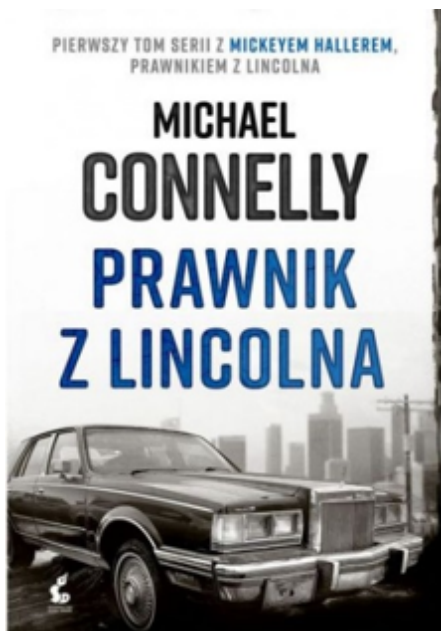
„Czytanie:

- poprawia pamięć,
- ćwiczy mózg,
- wzbogaca słownictwo,
- uczy wyrażania uczuć,
- pomaga zrozumieć rzeczywistość,
- uczy rozumieć innych ludzi,
- dostarcza wiedzy,
- uczy przyswajania nowych wiadomości,
- ułatwia naukę,
- utrwala zasady ortografii,
- rozwija emocjonalnie,
- poprawia koncentrację,
- przyspiesza rozwój mowy u małych dzieci,
- rozwija umiejętności komunikacyjne”

Do naszej szkolnej biblioteki zakupiono 503 książki z różnych dziedzin literatury, w tym atrakcyjne bestsellery dla młodzieży oraz lektury. Zbiory obejmują nowości wydawnicze, kryminały, reportaże podróżnicze, fantasy, biografie, literaturę piękną polską i zagraniczną. A ponieważ zbliżają się wakacje, zachęcam i zapraszam Was do ich wypożyczenia. Poniżej kilka przykładowych tytułów.

Nauczyciel bibliotekarz
Halina Legutko

Konkurs Konkurs Konkurs Konkurs
Oryginalne brytyjskie nagrody prosto z Londynu

Hello everyone !

I am happy to invite you to the new edition of English contest in this school year. We will be solving the mysteries of London. The rules have not been changed. Every quarter you will find one question in "Ekonomowinka". When you answer correctly, you can win original British prizes. They are straight from London. The awards will be given by Halina Legutko in the school library.

Are you ready ? Let's go !

Now the question is : What are the other common names for the City of London?

Please send the answers including your name, surname and class to halleg@vp.pl Hurry up as the first correct answer wins!

Good luck ! Good luck ! Good luck ! Good luck !

Halina Legutko

The last question was : Which authors used the title "The Mousetrap" for their works in literature, and where were these works created or performed ? The answer is : "The Mousetrap" - the play by Agatha Christie is the title of world-famous, record-breaking murder mystery stage play. It has been running continuously in London's West End since 1952, making it the longest-running play in history.

Other literary references - William Shakespeare: The title is derived from the play-within-a-play in Act III, Scene II of Hamlet.